

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ ТА ГІСТОЛОГІЯ

Робочий зошит для лабораторних та практичних робіт
спеціальність 091 Біологія

студента(ки) (прізвище, ім'я та по батькові) _____
групи _____
факультету _____
галузь знань _____
освітнього ступеня _____
спеціальності _____

Харків
2021

УДК 378.016: [611+616-018](076.5)

А 64

Укладачі:

Дехтярьова О. О., канд. біол. наук, доцент кафедри природничих дисциплін Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Пальчик О. О., канд. с.-г. наук, доцент кафедри природничих дисциплін Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Рецензенти:

Упатова І. П., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри природничих дисциплін Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради ;

Твердохліб О. В., канд. біол. наук, с. н. с., викладач вищої категорії, доцент кафедри ботаніки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

А 64 Анатомія людини та гістологія : робочий зошит / уклад.: О.О. Дехтярьова, О.О. Пальчик. Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. – Харків, 2021. – 76 с.

Основне призначення робочого зошиту для лабораторних та практичних робіт полягає в тому, щоб допомогти здобувачам вищої освіти спеціальності 091 Біологія успішно опанувати знання освітнього компоненту «Анатомія людини та гістологія». Для досягнення належного рівня практичних умінь з дисципліни, здобувачам вищої освіти пропонуються різні види робіт.

Робочий зошит розроблений у відповідності до вимог стандарту вищої освіти по підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» 091 біологія та відповідає навчальному плану та робочій програмі курсу «Анатомія людини та гістологія».

Робочий зошит рекомендований для студентів закладів вищої освіти.

УДК 378.016: [611+616-018](076.5)

Рекомендовано науково-методичною радою Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

(протокол № _____ від _____)

Дехтярьова О. О,

Пальчик О. О., 2021

ПЕРЕДМОВА

Впровадження кредитно-модульної системи у вищих навчальних закладах сприяє підвищенню якості знань майбутніх фахівців в умовах перспективи міжнародної інтеграції України. Анатомія людини та гістологія є фундаментальною дисципліною, що вивчає будову як окремих органів та систем, так і організму в цілому.

Метою вивчення дисципліни є формування в студентів цілісного подання про будову й функціонування робочих, життєзабезпечуючих та інтегруючих систем організму.

Основне призначення робочого зошиту для лабораторних та практичних робіт полягає в тому, щоб допомогти здобувачам вищої освіти спеціальності 091 Біологія успішно опанувати знання освітнього компоненту «Анатомія людини та гістологія».

Для досягнення належного рівня практичних умінь з дисципліни здобувачам вищої освіти пропонуються такі види роботи: самостійне опрацювання матеріала; малювання схем й малюнків будови різних анатомічних структур; виписування в словник термінів та вивчення латинських назв; доцільно формулювати відповіді на питання по темі заняття, які зазначені в методичній розробки; робити малюнки або схеми, які допомагають опанувати фактичним матеріалом; розглядати й вивчати на натуральних препаратах анатомічні структури відповідно питанням, які зазначені в методичних рекомендаціях (практичні навички). На заняттях також виконуються вправи, розв'язуються завдання, укладаються таблиці-схеми, викреслюються графіки тощо.

Завдання робочого зошиту також спрямовані на засвоєння здобувачами вищої освіти додаткових знань, реалізацію їх на практиці, вироблення фахових, дослідницьких навичок і вмінь у процесі виконання самостійної роботи, яка є основним засобом оволодіння змістом навчальної дисципліни як у процесі аудиторної діяльності, так і в позааудиторний час.

На консультаціях, які проводять викладачі кафедри за графіком, студент може одержати відповіді на складні питання з теми.

Здобувачу освіти необхідно також самостійно додатково вивчати окремі питання в різних підручниках, посібниках, використовувати комп'ютерні технології.

Запропонований робочий зошит допоможе здобувачам вищої освіти швидко і ґрунтовно підготуватися до семінарських занять.

Рекомендована література

Базова

1. Бумейстер В. І., Сікора В. З., Устянський О. О. Анатомія людини (у запитаннях та відповідях) : навч. посібник. Суми : СумДУ, 2018. 303 с.
2. Коляденко Г. І. Анатомія людини : навч. посібник. Київ : Либідь, 2018. 384 с.
3. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посібник. Львів : ЛДУФК, 2014. 359 с.
4. Музика Ф. В. Тестові завдання з дисципліни „Анатомія людини”. Львів: ЛДУФК, 2012. 130 с.
5. Лукашенко Т., Малишев В. Анатомія людини. Конспект лекцій. Київ, 2018. 112 с.

Додаткова:

1. Biology. *Technion* : website. URL : <http://biology.technion.ac.il/> (date of the application : 20.03.2021).
2. Анатомический атлас. Иллюстрированное анатомическое строение человека. *Анатомия человека* : сайт. URL : <http://anatomia.ucoz.com/> (дата звернення : 20.03.2021).
3. Анатомия человека. Строение органов человека от А до Я. *Eurolab. Медицинский портал* : сайт. URL : <http://www.eurolab.ua/anatomy/> (дата звернення : 20.03.2021).
4. Анатомія людини : навч. посібник студ. різних навч. закл., де вивчають предмет анатомія людини. URL : <http://anatomia.at.ua/> (дата звернення : 20.03.2021).
5. Анатомія людини : підруч. для студ. мед. ВНЗ IV рівня акредитації : у 3 т. Т. 3 / ред.: В. Г. Черкасов, А. І. Головацький. Вінниця : Нова книга, 2009. 376 с.
6. Анатомія людини : підручник / І. Я Коцан, В. О. Гринчук, В. Х. Велемєць та ін. Луцьк : Волин. НУ імені Лесі Українки, 2010. 890 с.
7. Анатомія людини : посібник / підгот. Л. Б. Барикова. Івано-Франківськ, 2004. 110 с.
8. Антонік В. І., Антонік І. П., Андріанов В. Є. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2009. 336 с.
9. Бобрицька В. І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни : робочий зошит. Київ : Професіонал, 2004. 79 с.
10. Волкова В. А. Анатомія людини : підручник. 1-ге вид. Харків, 2010. 336 с.
11. Дехтярєва О. О. Вплив процесу адаптації на здоров'я студентів – першокурсників. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* / Запорізьк. обл. ін-т післядипл. пед. освіти. Запоріжжя, 2019. № 67. Т. 1. С. 184–187.

12. Дехтярьова О. О. Формування культури здоров'я студентів педагогічних ЗВО. *Валеологія : сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку* : матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. інтернет конф. (м. Харків, 10-14 квіт. 2019 р.). Харків, 2019. С. 84–87.
13. Дехтярьова О. О., Дехтярьова Ю. О. Вплив інтерактивних комп'ютерних технологій на здоров'я студентської молоді. *Міжнародна науково-практична конференція* : тези доповіді, м. Харків, 22-24 верес. 2017 р. 2017. С. 20–21.
14. Дехтярьова Ю. О., Дехтярьова О. О., Пальчик О. О. Здоров'я і безпека студентів у світі інтерактивних комп'ютерних технологій. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. Запоріжжя, 2017. № 56-57(109-110). С. 560–565.
15. Каденко І. В., Пальчик О. О., Дехтярьова О. О., Бахмат Л. В. Аналіз сучасних технологій навчання здоров'ю. *Педагогічні науки*. / Полтав. Нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2019. № 73. С. 55–59.
16. Коляденко Г. І. *Анатомія людини* : підручник. 5-те вид. Київ : Либідь, 2009. 384 с.
17. Коцан І. Я., Гринчук В. О., Велемець В. Х. *Анатомія людини*: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 904 с.
18. Маєвська С. М. *Методичні вказівки до самостійної роботи з анатомії для студентів факультету спорту та факультету фізичного виховання*. Львів: ЛДУФК, 2007. 47 с.
19. *Методичні вказівки до лабораторних занять з курсу „Анатомія людини”* / М. Я. Гриньків, Ф. В. Музика, А. В. Малицький, С. М. Маєвська, А. В. Дунець. Львів : Сполом, 2008. 74 с.
20. Порівняльна_анатомія *Вікіпедія*: сайт. URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/Порівняльна_анатомія (дата звернення : 20.03.2021).
21. Сидоренко П. І. *Анатомія та фізіологія людини*. Вид. 4-е, випр. Київ: Медицина, 2012. 199 с.

